Seat No. : ____________

MC-225

May-2025

M.Com., Sem.-II

409 : Business Environment

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. ધંધાકીય પર્યાવરણ એટલે શું ? ધંધાકીય પર્યાવરણના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. 14

અથવા

1. (A) પર્યાવરણીય આધારણની વિવિધ તકનીકો (પદ્ધતિઓ)ની ચર્ચા કરો. 7

(B) પર્યાવરણીય વિશ્લેષણનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7

2. 'ટેક્નોલોજીકલ પર્યાવરણ એ બૃહદ ધંધાકીય પર્યાવરણનું મહત્ત્વનું અંગ છે અને તેની ધંધા પર મહત્ત્વપૂર્ણ અસર પડે છે.' – આ વિધાનની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2. (A) નોંધ લખો : કંપની ધારા, 2013 મુજબ ધંધાની કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારી (CSR) 7

(B) સ્થળાંતર એટલે શું ? સ્થળાંતરના કારણોની ચર્ચા કરો. 7

3. ઔદ્યોગિક ઝઘડા એટલે શું ? ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓના સ્વરૂપો અને તેના કારણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3. (A) કંપની ધારા, 2013 પ્રમાણે કંપનીઓનું વર્ગીકરણ સમજાવો. 7

(B) નોંધ લખો : ગુણવત્તા વર્તુળોની સફળતા અને નિષ્ફળતા 7

4. આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાનો અર્થ આપો. આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાને અસર કરતાં પરિબળો કયા-કયા છે ? 14

અથવા

4. (A) રક્ષણાત્મક વેપાર નીતિ એટલે શું ? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. 7

(B) નોંધ લખો : યુરોપિયન યુનિયન 7

5. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો : 14

(1) નીચેનાં પૈકી કયા ધંધાનો બિનઆર્થિક હેતુ છે ?

(a) નફાનો હેતુ (b) ગુણવત્તાયુક્ત માલ પૂરો પાડવાનો હેતુ

(c) સંપત્તિના મહતમીકરણનો હેતુ (d) બજાર વિસ્તરણનો હેતુ

@geniusguruji

(2) માલિકીના આધારે ઉદ્યોગોનું વર્ગીકરણ કરતી વખતે નીચેનામાંથી કયું ધ્યાનમાં નહિ લેવાય ?

(a) જાહેર ક્ષેત્રના એકમો
(b) મોટા પાયાના ઉદ્યોગો
(c) ખાનગી ક્ષેત્રના ઉદ્યોગો
(d) સંયુક્ત ક્ષેત્રના ઉદ્યોગો

(3) નીચેનામાંથી કઈ પર્યાવરણીય વિશ્લેષણની પદ્ધતિ નથી ?

(a) મૌખિક અને લેખિત માહિતી
(b) EOQની પદ્ધતિ
(c) શોધ અને સ્કેનીંગ
(d) આગાહી (આધારણ)

(4) નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ રાજકોષીય નીતિમાં થતો નથી ?

(a) કરવેરા નીતિ
(b) જાહેર ખર્ચની નીતિ
(c) જાહેર દેવાની નીતિ
(d) બેંકો દ્વારા શાખનું સર્જન

(5) નીચેનામાંથી કઈ એક જોડી ખોટી છે ?

(a) ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો કાયદો – 1947
(b) કંપની ધારો – 2013
(c) ફેક્ટરી એક્ટ – 1948
(d) ડિપોઝીટરી એક્ટ – 1986

(6) ન્યાય અદાલતનું કાર્ય __________ છે.

(a) કાયદા ઘડવાનું
(b) નવી કંપનીની રચના કરવાનું
(c) કાયદાનો અમલ કરાવવાનું
(d) કાયદાનું અર્થઘટન કરી ઝઘડો ઉકેલવાનું

(7) નીચેનામાંથી કયું વેપાર સંઘનું કાર્ય નથી ?

(a) એકમની માલિકી
(b) સામૂહિક સોદાબાજી
(c) હડતાલની ઘોષણા
(d) શ્રમ રજૂઆત

(8) કંપનીને અસ્તિત્વમાં લાવવાનો વિચાર કરે તે વ્યક્તિને શું કહેવાય ?

(a) પ્રવર્તકો
(b) વ્યવસ્થાપકો
(c) સંચાલકો
(d) શેરધારકો

(9) નીચેનામાંથી કયું કંપની દ્વારા પોતાના શેર ખરીદવા માટે આપવામાં આવતું આમંત્રણ છે ?

(a) વિજ્ઞાપનપત્ર
(b) નિયમનપત્ર
(c) આવેદનપત્ર
(d) સંચાલકો દ્વારા ઘોષણા

(10) આંતરરાષ્ટ્રીય મજૂર સંગઠનની રચના ક્યારે થઈ ?

(a) 1890
(b) 1905
(c) 1919
(d) 1899

(11) કયો દેશ NAFTAનો સભ્ય નથી ?

(a) કેનેડા
(b) મેક્સિકો
(c) ભારત
(d) યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ

(12) નીચેનામાંથી કયું રક્ષણાત્મક વેપાર નીતિનું લક્ષણ નથી ?

(a) પ્રતિબંધ સાથે વેપાર
(b) લાંબી પ્રક્રિયા
(c) સ્પર્ધાત્મક
(d) સરકારનો હસ્તક્ષેપ

@geniusguruji

Seat No. : ______________

MC-225

May-2025

M.Com., Sem.-II

409 : Business Environment

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. What is Business Environment ? Explain various types of Business Environment. 14

OR

1. (A) Discuss various techniques for Environmental Forecasting. 7

(B) Explain the importance of Environmental Analysis. 7

2. 'Technological Environment is a macro component of whole business environment and it has a significant impact on business.' – Discuss this statement. 14

OR

2. (A) Write a note : Corporate Social Responsibility (CSR) as per Companies Act, 2013. 7

(B) What is Migration ? Discuss the causes of Migration. 7

3. What are Industrial Disputes ? Discuss the forms of Industrial Disputes and the causes of the same. 14

OR

3. (A) Give the classification of Companies according to Companies Act, 2013.

(B) Write a note : Success and failure of Quality Circles.

4. Give the meaning of International Business. Which are the factors affecting International Business ? 14

OR

4. (A) What is Protective Trade Policy ? Discuss its advantages and limitations. 7

(B) Write a note : European Union. 7

Answer any seven from following : 14

(1) Which of the following is non-economic objective of business ?

(a) Objective of Profit
(b) Objective to provide quality goods
(c) Objective of Wealth Maximization
(d) Objective of Market Expansion

@geniusguruji

(2) While classifying industries on the basis of ownership, which of the following is not considered ?

(a) Public Sector Units (b) Large Scale Industries

(c) Private Sector Industries (d) Joint Sector Industries

(3) Which of the following is not a technique for Environmental Analysis ?

(a) Verbal and Written Information (b) EOQ Technique

(c) Search and Scanning (d) Forecasting

(4) Which of the following is not included in Fiscal Policy ?

(a) Taxation Policy (b) Public Expenditure Policy

(c) Public Debt Policy (d) Credit Creation by Banks

(5) Which of the following is a wrong pair ?

(a) Industrial Disputes Act – 1947 (b) Companies Act – 2013

(c) Factories Act – 1948 (d) Depositories Act – 1986

(6) ________ is the function of judiciary court.

(a) To make the laws

(b) To form new companies

(c) To implement the laws

(d) To interpret the laws so as to settle disputes

(7) Which of the following is not a function of Trade Union ?

(a) Ownership of Unit (b) Collective Bargaining

(c) Declaration of strike (d) Labour Representation

(8) The persons who get the idea to bring the company in existence are known as ________.

(a) Promoters (b) Administrators

(c) Directors (d) Shareholders

(9) Which of the following is an invitation by a company to purchase its shares ?

(a) Prospectus (b) Articles of Association

(c) Memorandum of Association (d) Declaration by Directors

(10) International Labour Organisation was created in ________.

(a) 1890 (b) 1905

(c) 1919 (d) 1899

(11) Which country is not the member of NAFTA ?

(a) Canada (b) Mexico

(c) India (d) United States

(12) Which of the following is not a feature of Protective Trade Policy ?

(a) Trade with Restriction (b) Lengthy Procedure

(c) Competitive (d) Interference by Government

@geniusguruji

FOR MORE GUJARAT UNIVERSITY PAPERS & EXAM UPDATES

VISIT:

www.geniusguruji.in

INSTAGRAM:

@geniusguruji

Powered By **Genius Guruji**